

Klauzule generalne
w prawie krajowym i obcym

NR 3464

Klauzule generalne w prawie krajowym i obcym

pod redakcją
Lidii Zacharko

Redaktor serii: Prawo
Andrzej Matan

Recenzent
Jerzy Supernat

Spis treści

Słowo wstępne (<i>Lidia Zacharko</i>)	7
Patrycja Błaszczak	
Znaczenie klauzuli zasad współżycia społecznego w kontekście nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych	9
Krzysztof Bochnia	
Znaczenie klauzul generalnych w stosowaniu prawa krajowego i międzynarodowego	19
Michalina Drózd, Ksenia Pilarz	
Znaczenie klauzuli „dobra dziecka” w prawie rodzinnym krajowym i międzynarodowym na podstawie instytucji przysposobienia	29
Michał Gamrot	
Nowy wymiar klauzuli <i>rebus sic stantibus</i> w obliczu kryzysu finansowego?	41
Kinga Karaś	
Normy niedookreślone w systemie prawa francuskiego	53
Klaudia Kopia	
Klauzula generalna obejścia prawa podatkowego	61
Michał Kotalczyk	
Współpraca z Trybunałem strasburskim jako przejaw dobrej wiary państwa. Kazus „skargi katyńskiej” przeciwko Rosji	73
Kamila Koziara	
Interes społeczny a zmiana decyzji administracyjnej na gruncie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami — przyczynek do dyskusji	85
Izabela Kuc	
Klauzule generalne „interesu społecznego” i „słusznego interesu strony” jako kolizyjne wartości podlegające ochronie prawnej w postępowaniu administracyjnym	95

Karina Kunc-Urbańczyk	
Problemy ustalania granic dozwolonego użytku utworów w prawie autorskim . . .	107
Anna Lichosik	
Klauzula generalna istotnego wpływu informacji poufnej na cenę lub wartość instrumentu finansowego	123
Piotr Lipiński	
Klauzule służące ochronie bezpieczeństwa i porządku na przykładzie art. 132 Prawa o ruchu drogowym	135
Barbara Moc	
Znaczenie klauzul generalnych w stosowaniu cywilnego prawa krajowego i międzynarodowego	147
Małgorzata Moczulska	
Klauzula ważnego interesu podatnika oraz interesu publicznego a swoboda decyzyjna organu	159
Sławomir Piekarczyk	
Wielokierunkowa nieostrość w sądowym stosowaniu prawa. Intencja prawodawcy a dyskrecjonalność sędziowska — antynomia czy kongruencja?	169
Łukasz B. Pilarz	
Obraza uczuć religijnych — próby stworzenia kontratypu czy depenalizacja w świetle zasady proporcjonalności? — zagadnienia wybrane w Polsce	181
Maciej Przysucha	
Rola klauzuli generalnej zasad współżycia społecznego w sądowej kontroli decyzji ZUS	197
Jacek Samol	
Klauzule generalne w praktyce. „Nakład pracy komornika” jako podstawa do miarkowania kosztów egzekucji	209
Joanna Soboń-Sobczyńska, Marcin Sobczyński	
Klauzula generalna zasad współżycia społecznego w kontekście przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych	221
Maciej Tarasek	
Problematyka klauzul generalnych w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego	233
Małgorzata Wiśniewska	
Dobro pacjenta w ujęciu prawa farmaceutycznego	243
Łukasz Zimończyk	
Nieostrość pojęcia programu komputerowego w prawie własności intelektualnej	253
Tomasz Zubko	
Wyłączna kompetencja Unii Europejskiej do zawierania umów międzynarodowych	265
Literatura przedmiotu	275

Słowo wstępne

Klauzule generalne stanowią jedno z najbardziej dyskutowanych zagadnień zarówno na gruncie prawa publicznego, jak i prawa prywatnego. Wzbudzają wątpliwości nie tylko na etapie ich definiowania oraz umiejscowienia w systemie norm i uregulowań prawnych.

Klauzule generalne zapewne przyczyniają się do uelastycznienia tekstu przepisów, choć posługiwanie się nimi w procesie stosowania prawa wiąże się z wieloma zagrożeniami. Stąd ważna rola orzecznictwa sądów powszechnych i administracyjnych.

Jak wynika z praktyki orzeczniczej, klauzule generalne muszą same być poddane wykładni, stanowiąc wytyczną do rozumienia przepisów prawnych, w tym w szczególności w przypadku podejmowania decyzji uznaniowych, na przykład w zakresie prawa podatkowego („ważny interes podatnika”, „niewspółmierna wysokość” podatku czy „uzasadniona obawa” w kontekście zabezpieczenia zobowiązania podatkowego).

Klauzule generalne implikują konieczność wyważenia wartości, jednak nie przesądzają o wyborze właściwego rozwiązania, jedynie wskazują na warianty możliwości. Stąd istotną rolę w ich stosowaniu odgrywają zasady techniki legislacyjnej. Nadrzędną zasadą jest jednoznaczność treści przepisów prawnych, ale nieodzownym ich elementem jest tzw. luz decyzyjny, który jest odpowiedzią na zmieniające się otoczenie i dynamikę zjawisk społeczno-gospodarczych.

Lidia Zacharko

Redaktor: Barbara Todos-Burny
Projektant okładki: Magdalena Starzyk
Redaktor techniczny: Barbara Arenhövel
Łamanie: Alicja Załęcka

Copyright © 2016 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-8012-910-8
(wersja drukowana)
ISBN 978-83-8012-911-5
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 18,0. Ark. wyd. 24,0. Papier
offset. kl. III, 90 g Cena 20 zł (+ VAT)

Druk i oprawa:
EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek